

Aan het lid van Provinciale Staten,
de heer R. de Wit

Datum : 15 NOV. 2016
Briefnummer : 2016-66.576/46/A.7, ECP
Zaaknummer : 658951
Behandeld door : T.M. Valentien
Telefoonnummer : (050) 316 4617
E-mail : t.m.valentien@provinciegroningen.nl
Antwoord op : uw brief van 25 oktober jl.
Bijlage :
Onderwerp : CDA-statenfractie - schriftelijke vragen over de plannen van het kabinet om de belastingregeling voor Rijksmonumenten te schrappen

Geachte heer De Wit,

In uw brief van 25 oktober jl. heeft u vragen gesteld over over de voorstellen van de Minister inzake de afschaffing van de mogelijkheid tot belastingaftrek voor Rijksmonumenten van particuliere eigenaren. Wij beantwoorden uw vragen als volgt:

Vraag 1:

Is het College van GS op de hoogte van het voornemen van de Minister van OCW om de Rijksmonumentenregeling te schrappen?

Antwoord:

Ja.

Vraag 2:

Deelt het College van GS de mening van het CDA dat het afschaffen van deze fiscale regeling zorgelijk is voor de toekomst van een groot aantal Rijksmonumenten in de provincie Groningen?

Antwoord:

Ja, wij delen deze zorg. Indien deze fiscale regeling wordt afgeschaft, valt er een laagdrempelige en veelgebruikte regeling voor de particuliere monumenteigenaar weg. De regeling draagt aantoonbaar bij aan behoud van het cultureel erfgoed, omdat deze mensen motiveert een rijksmonument te kopen en in goede staat te houden.

Vraag 3:

Is het College van GS het met het CDA eens dat veel particuliere bezitters van een Rijksmonument in het bevingengebied extra hard zullen worden getroffen door deze regeling?

Antwoord:

Of particuliere bezitters van een Rijksmonument in het bevingengebied extra hard zullen worden getroffen is niet goed te zeggen. Voor schade aan Rijksmonumenten veroorzaakt door aardbevingen zijn de reguliere voorzieningen ten behoeve van het onderhoud van deze monumenten immers niet bedoeld. In algemene zin kan wel gesteld worden dat het afschaffen van de regeling woonhuiseigenaren zullen treffen.

Vraag 4:

Is het College van GS bereid om voor 7 november (dag van bespreking in de Tweede Kamer) met de minister van OCW in gesprek te gaan en tijdens dit gesprek te pleiten voor het behoud van de Rijksmonumentenregeling?

Antwoord:

Er is in de afgelopen weken op via de IPO-lijn (bestuurlijk), en via één op één contacten van onze ambtenaren met TK-leden en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed gepleit voor het behouden van de mogelijkheid tot belastingaftrek voor onderhoud aan rijksmonumentale woningen. Ook heeft de portefeuillehouder tijdens het rondetafelgesprek over Religieus Erfgoed aandacht gevraagd voor het belang van het behoud van deze mogelijkheid tot belastingaftrek voor particuliere Monumenteneigenaren, daarbij ondersteund door de VNG. De Inzetnotitie van het IPO is ter informatie bijgevoegd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

 , voorzitter.

 , secretaris.

Bijlagen:

Nr.	Titel	Soort bijlage
1	Inzetnotitie IPO inzake afschaffing fiscale aftrek Monumenten	Notitie

Ipo inzet onderhoud monumenten

November 2016

Het IPO wil ten behoeve van de behandeling van het Belastingplan en het Wetgevingsoverleg Cultuur reageren op de brieven aan de Tweede Kamer van minister Bussemaker (OCW) van 20 september 2016, over het schrappen van de fiscale aftrek van de uitgaven voor monumentenpanden (Kamerstuk 32156, nr. 74) en van 10 oktober 2016 ('Toekomst stimulering scholing en onderhoud monumenten').

Vooruitlopend op de voor 2018 aangekondigde evaluaties voor herziening van het gehele financiële stelsel van de monumentenzorg kondigt OCW-minister Bussemaker in haar Kamerbrief van 20 september 2016 aanpassingen aan in de financiering van de monumentenzorg. De aanpassing betreft het per 2017 afschaffen van de fiscale aftrek van uitgaven voor onderhoud van particuliere rijksmonumentenpanden en het daarvoor in de plaats stellen van een subsidieregeling met een budgetkorting van € 25 miljoen. Voor 2017 en 2018 is een tijdelijke, niet-fiscale overgangsregeling voorzien. In de monumentenzorg evalueren we in 2018 de monumentenregelingen SIM (Subsidieregeling Instandhouding Monumenten) en de restauratiegelden Provinciefonds. Het kabinet stelt nu voor dat de bevindingen uit de evaluaties tezamen met de ervaring met de tijdelijke regeling de kern van een herziening van het gehele financiële stelsel van de monumentenzorg vormen.

Wat wij doen:

In het algemeen belang van behoud en zorg voor ons cultureel erfgoed werken we sinds 2009 samen aan de modernisering van de monumentenzorg. Daarbij draagt de huidige fiscale regeling aantoonbaar bij aan behoud van het cultureel erfgoed, omdat deze mensen motiveert een rijksmonument te kopen en in goede staat te houden. Zoals de minister stelt is de fiscale aftrek laagdrempelig, goed uitvoerbaar en populair.

Wij vragen:

Niet in te stemmen met het schrappen van de fiscale aftrek van de uitgaven voor particuliere monumentenpanden, zolang er nog geen evaluatie heeft plaatsgevonden van de bestaande regeling in het totale financiële stelsel (stelsevaluatie in 2018) en zolang er nog geen besluit is genomen over de regeling die hiervoor vanaf 2019 in de plaats moet komen.

Niet in te stemmen met het schrappen van de fiscale aftrek van uitgaven voor monumentenpanden, zolang niet duidelijk is wat de gevolgen zijn voor de betreffende monumenten van de voorziene besparing van 25 miljoen euro per jaar op het onderhoud. Niet in te stemmen met het schrappen van de fiscale aftrek van de uitgaven voor monumentenpanden, zolang niet duidelijk is waarop de bezuiniging van 25 miljoen euro per jaar op het onderhoud aan monumentenpanden is gebaseerd, hoe de controle op de uitgaven plaatsvindt en welke maatregelen er worden genomen tegen oneigenlijk gebruik.

Nadere toelichting

Laat evaluatie in 2018 leidend zijn

Wij vragen u om niet eerder aanpassingen in de financiering van de monumentenzorg te doen dan wanneer de eerder aangekondigde evaluatie van de monumentenzorg in 2018 uitwijst dat deze redelijk of noodzakelijk zijn. Het gezamenlijk zorgdragen voor monumenten vraagt om continuïteit en betrouwbaarheid van partners, zodat eigenaren weten waarop ze kunnen rekenen. Het zonder overleg en zonder de aangekondigde stelselwijziging af te wachten drastisch wijzigen van het financieringsstelsel van de

monumentenzorg getuigt niet van consistent rijksbeleid. Wij pleiten voor een integrale evaluatie voor besluitvorming, zoals de minister van OCW dat beoogt bij de herijking van het financieringsstelsel monumentenzorg in 2018: 'Ik zal daarbij alle huidige instrumenten, rijksregelingen en decentrale regelingen, in samenhang beoordelen.' (brief 20/9/16, pag. 5). Dit betreft naast fiscale maatregelen en de rol van provincies, ook de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM) en de rollen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, gemeenten en het Nationaal Restauratie Fonds.

Negatieve effecten voorgenomen subsidieregeling

De voorgenomen sobere subsidieregeling met een besparing van 25 miljoen euro per jaar heeft als risico dat monumenteneigenaren (groter) onderhoud uitstellen en uiteindelijk voor hoge restauratiekosten komen te staan. Dit staat haaks op de introductie van de instandhoudingsplicht voor monumenten in de Erfgoedwet (juli 2016) en op onze inspanningen voor instandhouding van monumentaal vastgoed door herbestemming, onderhoud en restauratie. Opheffing van de fiscale regeling zal woonhuseigenaren treffen en zij kunnen juist geen gebruik maken van de restauratiesubsidies via provincies.

Uit de brief van de minister (brief 10/10/16) blijkt dat eigenaren van monumenten in de nieuwe regeling hooguit 2.500 euro per jaar subsidie kunnen krijgen als tegemoetkoming voor reeds gemaakte onderhoudskosten (25% van 10.000 euro), ongeacht de omvang van het monument en de onderhoudswerkzaamheden daaraan. Terwijl onderhoud aan grote monumenten aanzienlijk meer zal kosten dan onderhoud aan kleine monumenten. Wij achten het onacceptabel dat er in de voorgestelde nieuwe subsidieregeling geen enkel verband meer bestaat tussen de hoogte van de uitgaven aan onderhoud en de beschikbare subsidie.

De versoering zal naar verwachting een negatief effect hebben op de animo voor aanschaf en herbestemming van panden met monumentale waarde - denk: kerken, oude molens, boerderijen -, terwijl gebruik en ontwikkeling juist leegstand en sloop van ons cultureel erfgoed voorkomt. Vooral religieus erfgoed, zoals kerken en kloosters, industrieel erfgoed en historische boerderijen hebben te maken met leegstand en dus ook met herbestemming.

Nieuwe subsidieregeling roept nog veel vragen op

Als een van de argumenten voor het schrappen van de huidige fiscale aftrek noemt de minister het vermeende oneigenlijk gebruik (met als voorbeeld de aanschaf van een cv-ketel). Maar in de nieuwe subsidieregeling, zoals die wordt voorgesteld in de brief van 10 oktober 2016, worden aanvragen 'slechts op hoofdlijnen' gecontroleerd, zodat van een kwaliteitstoets bij een subsidie-aanvraag ook in het nieuwe stelsel geen sprake is. Bovendien is onduidelijk waarop de verwachting is gebaseerd dat deze nieuwe regeling een bezuiniging van 25 miljoen euro zal opleveren. Ook is onduidelijk wat er in het nieuwe stelsel gebeurt met aanvragen die om budgettaire redenen niet meer worden gehonoreerd, terwijl het onderhoud in het voorafgaande jaar wel al gepleegd is.